

Uchwała nr 196/2021
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
z dnia 14 października 2021 r.

**dotycząca rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie
wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw**

Po rozpatrzeniu, na wniosek Marszałka Sejmu z dnia 13 września 2021 r. (pismo nr SPS-WP.020.280.4.2021), rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz niektórych innych ustaw, stosownie do art. 329 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478), Rada Główna uchwala, co następuje:

Przedłożony projekt jest ukierunkowany na zmiany w zakresie studiowania na kierunkach lekarskich i lekarsko-dentystycznych. Projekt zawiera bardzo szczegółowe uzasadnienie podkreślające fakt nie tylko niedostatecznej, lecz także ciągle zmniejszającej się liczby lekarzy, co zostało ujawnione szczególnie wyraźnie w trakcie trwania pandemii SARS CoV-2. Projekt proponuje zaradzić tym problemom poprzez zwiększenie możliwości studiowania w Polsce na kierunkach lekarskich oraz przeciwdziałanie wyjazdom lekarzy z Polski – najczęściej następującym wkrótce po ukończeniu studiów lub uzyskaniu specjalizacji.

Rada uznaje ogólną diagnozę sytuacji za trafną. Warto jednak dostrzec, że najistotniejszym powodem wyjazdów lekarzy z Polski są niskie zarobki i konieczność pracy lekarzy na wielu etatach, co ma bardzo niekorzystne następstwa dla samych lekarzy oraz dla ich pacjentów, wynikające z przepracowania lekarzy. W propozycji zmian ustawy nie uwzględniono kwestii wynagrodzeń jako ważnego narzędzia do zatrzymania lekarzy w naszym kraju – co jest w opinii Rady wielkim mankamentem przedłożonych propozycji zmian i z pewnością wywoła sprzeciw społeczny.

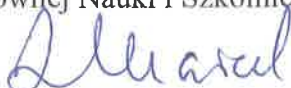
Istota proponowanych zmian sprowadza się do umożliwienia kształcenia przyszłych lekarzy i lekarzy dentystów w uczelniach zawodowych (w tym niepublicznych) oraz warunków finansowania takich studiów przez ich uczestników. W szczególności proponuje się wprowadzenie systemu kredytowania studiów na kierunkach lekarskich przez Państwo oraz warunków umarzania tych kredytów w przypadku spełnienia pewnych kryteriów (głównie przepracowanie w Polsce odpowiedniej liczby lat).

Podczas jednej z debat, Rada wyraziła niepokój o poziom wykształcenia absolwentów uczelni niedostatecznie przygotowanych do prowadzenia studiów lekarskich. W tym samym czasie Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych przekonywała, że akademickie uczelnie medyczne, po odpowiednim doposażeniu w niezbędne środki, będą w stanie zwiększyć liczbę studentów do poziomu wynikającego z możliwości szkół nie-medycznych. Niestety, pomimo podjętych wysiłków i wzrostu liczby studentów w części uczelni medycznych tego planu nie udało się w pełni zrealizować, głównie z powodów kadrowo-lokalowych. Na podstawie analizy proponowanych zmian Rada podtrzymuje wyrażone uprzednio obawy dotyczące możliwości zapewnienia odpowiedniego poziomu kształcenia w uczelniach „nie-medycznych”. W opinii Rady, podane w projekcie warunki jakie powinna spełniać uczelnia otrzymująca zgodę na prowadzenie tak wysoce specjalistycznego kierunku studiów nie są wystarczające. Rada ponownie podkreśla fakt, że doposażenie uczelni medycznej w stopniu umożliwiającym istotny przyrost liczby osób studiujących wymaga znacznie mniejszych nakładów niż koszty związane z uruchomieniem nowego kierunku lekarskiego.

Propozycją alternatywną dla braku możliwości zwiększenia liczby lekarzy studiujących w Polsce to uproszczenie warunków wykonywania zawodu lekarza przez osoby, które ukończyły studia w krajach Europy Wschodniej. W opinii Rady budzi to uzasadnione obawy, że poziom kwalifikacji zawodowych takich osób będzie istotnie niższy niż lekarzy, którzy ukończyli studia w uczelniach polskich. Dlatego Rada Główna proponuje ponowne rozważenie wszystkich uwarunkowań proponowanych zmian z perspektywy ich potencjalnych skutków dla osób chorych i funkcjonowania systemu ochrony zdrowia w Polsce.

Uchwałę otrzymuje Minister Edukacji i Nauki oraz Marszałek Sejmu.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Zbigniew Marciniak